

I Martin Westermarks verkstad är fullt med byggmaterial och mallar.

Foto: Magnus Sjöborg

Martin Westermark använder sitt "bomärke", de sammansatta bokstäverna M och W, som utsmyckning. Märket syns också i det ljusa stallet.

Han började spela nyckelharpa för fem år sedan, men ville snart ha en bättre harpa och började själv bygga.

Gammalt golv blir nyckelharpor

Martin Westermarks nyckelharpor är eftertraktade instrument. Träet är mellan 150 och 200 år gammalt och kommer från hans eget hus.

BERGSJÖ När mångsysslaren Martin Westermark i Bergsjö renoverade huset blev det många fina, gamla golvplankor över. Så istället för att slänga golvet i brasan började han bygga nyckelharpor.
Nej, så gick det förstås inte till. Men sant är att Martin Westermark sedan fyra år bygger egna nyckelharpor och använder sig av det 150 till 200 år gamla träet från huset.
Det hela började med att han för fem år sedan köpte en nyckelharpa och började spela på den.
– Jag alltid bedömt det som ett

svårt instrument och tänkt att det klarar jag aldrig av.
Stilren design
Men stråken gneds lättare över strängarna än förväntat och snart insåg Martin att han ville ha en bättre nyckelharpa. Han tog hjälp av Sören Åhkers, Ilsbo, bygginstruktioner.
Hittills har han byggt tolv nyckelharpor plus några barnharpor.
– Jag är så nogga, så för mig tar en harpa i alla fall 130 timmar att göra.
Harporna har han tagit med sig till en nyckelharpträff i Uppland

och där fått de bedömda av en jury. Och det har gått bra.
– Jag har fått jättebra betyg och det har sporat mig att bli ännu bättre.
Det gamla tätvuxna granvirket använder han till kroppen och knavarna görs i lönn och björk. Dessutom dekorerar han med antingen masurbjörk eller flamlönn. På heltonsknavorna har han börjat måla bladguld. Knavrarna är "tangenterna" eller "nycklarna" på harpan.
Harpans utseende har han successivt förändrat under åren och

känner att han nu har hittat "sin" design, som inte är för prällig utan mer stilren.
– För mig är det viktigt att folk känner igen mina harpor.
Många beställningar
Martin berättar om nyckelharpanas olika delar, som spelsträngarnas stämskruvar, löven och knavrarna.
– Det fina med sådana här instrument är att man kan se att de är handgjorda.
Det ligger flera beställningar och väntar. Martin har sålt nyckelhar-

por både till svenskar, holländare, amerikaner och nu är en harpa snart på väg till Irland. Han hoppas att det ska bli så många beställningar att han kan bygga nyckelharpor på heltid.
Men så småningom kommer de gamla golvplankorna ta slut.
– Jag får riva en bit av kåken vart efter och bygga harpor, skämtar Martin.

Magnus Sjöborg
0652-102 47
magnus.sjoberg@ht.se

FAKTA

- Belägg för nyckelharpan kan hittas flera hundra år tillbaka i tiden.
- Den äldsta bevarade nyckelharpan, Moraharpan, är en enkelharpa utan så kallade resonanssträngar, med inskriptionen 1526.

Källa: <http://nyckelharpanforum.net>

Nyckelharpsbyggandet har tagit mer och mer tid, på bekostnad av själva spelandet. Efter en dag i verkstaden kan Martin Westermark känna sig mätt på harpor.

Martin Westermark har utvecklats designen...

... på sina nyckelharpor. En stor förändring är huvudets form.

Knavrarna har Martin börjat måla med bladguld. De vita piggar-na kallas löv.

Utanför Cranbrook reser sig Klippiga bergen. Foto: Privat

Under en dryg vecka har tre hälsingar deltagit i ett internationellt utbyte i Kanada. De ses här tillsammans med sina värdar, från vänster Marifer Lam, internationell samordnare, William Litchfield, internationellt ansvarig, Carina Källman, UC, Ljusdal, Gunilla Danielsson, CUL, Hudiksvall, Tore Lind, UC, Ljusdal, och Pat Bowron, chef för den internationella avdelningen.

Hälsingar på utbyte i Kanada

Personal från Utvecklingscentrum i Ljusdal studerar distansundervisning i Klippiga bergen.

CRANBROOK, KANADA Tre hälsingar befinner sig för närvarande på College of the Rockies i Cranbrook, Kanada. Anledningen är ett internationellt utbyte mellan lärosäten i Sverige och Kanada.
De tre är Tore Lind och Carina Källman från Utvecklingscentrum (UC) i Ljusdal samt Gunilla Danielsson från Centrum för utveckling och lärande (CUL) i Hudiksvall.

Studera arbetsmetoder
Enligt läroplanen är internationellt utbyte ett viktigt inslag i utbildningen för att dels kunna se den egna verkligheten i ett globalt sammanhang, dels för att skapa internationell solidaritet, dels förbereda för ett samhälle med täta kontakter över kultur- och nationsgränser.
Att de tre hälsingarna nu befinner sig i Kanada – utbytet pågår mellan den 28 oktober och 2 november – är att ge dem möjligheter att utforska andra kulturers arbetsmetoder när det gäller undervisning och lärande, då främst distansundervisning. På sitt hoppas man också att internationella kontakter, utbildningsutbytet med utlan-

det och praktik i andra länder ska främjas.
Distanssatsning
Under dagarna i Kanada vistas de i College of the Rockies, som ligger i Cranbrook i British Columbia. Staden ligger i Klippiga bergen i närheten av Calgary.
Skolan har sitt huvudcampus i Cranbrook men har också sex andra campus utspridda i provinsen. Med de stora avstånd som gäller i området har skolan satsat mycket på distansundervisning. De flesta kurser ges online via datorer.
Internationellt utbyte
Totalt har skolan 2.500 elever. Dessa erbjuds tolv olika program inom bland annat hälsa, ekonomi, yrkesutbildning, omvärld utöver ämnen som bland annat matematik, engelska, historia och filosofi.
Skolan har också utvecklat ett omfattande internationellt utbyte, där förutom Sverige länder som Kina, Tanzania, Kenya, Sydafrika och länder i Sydamerika ingår.
Lasse Sundberg